

**УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**
Факультет початкової освіти та фізичної культури
Кафедра природничо-математичної, світоглядної освіти та інформаційних технологій

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи
 Наталія БОРБИЧ
«29» серпня 2025 року

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри природничо-
математичної, світоглядної освіти
та інформаційних технологій
Протокол № 1 від 28 серпня 2025
Завідувач кафедри

Тетяна БОРТНЮК

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми
Середня освіта (Музичне мистецтво)

Анна ЗАРИЦЬКА

«28» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ОК 2. Історія та культура України

освітньо-професійна програма **Середня освіта (Музичне мистецтво)**

освітній ступінь **бакалавр**

галузь знань **A Освіта**

спеціальність **A4 Середня освіта**

предметна спеціальність **A4.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)**

академічна група **11 ММ**

РОЗРОБНИЦЯ: Галина ГОЛЯ, доктор філософії у галузі 01 Освіта/Педагогіка
зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, старший викладач кафедри

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань А Освіта	Очна (денна) форма навчання	
	Спеціальність А4 Середня освіта Предметна спеціальність А4.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)	Статус освітнього компонента Обов'язковий	
Змістових модулів – 2	Освітній ступінь: бакалавр	Рік підготовки: 1-й	
Загальна кількість годин – 120		Семестр: 2-й	
		Лекції 40	Семінари / Практичні 20
		Самостійна робота 53	
		Консультації 7	
		Вид контролю: екзамен	

1.1. Анотація освітнього компонента

«Історія та культура України» є обов'язковим освітнім компонентом, що формує загальні компетентності і ґрунтується на сукупності знань про сучасне і минуле українського народу. Освітній компонент органічно доповнює нормативні освітні компоненти циклу загальної підготовки та сприяє формуванню у здобувачів освіти наукового світогляду, національної свідомості, ціннісних орієнтирів; підвищенню рівня загальної ерудиції та засвоєння цінностей і досягнень багатокультурної спадщини України. У процесі вивчення ОК здобувачі знайомляться з ключовими подіями, постатями та явищами в історії України, аналізують трансформацію національної культури, її взаємозв'язок із історичними процесами.

Вивчення історії та культури України є важливою складовою формування сучасного, свідомого та компетентного фахівця. Спираючись на набуті знання, здобувачі освіти матимуть змогу порівнювати, аналізувати, узагальнювати і критично оцінювати події минулого та сучасності, аргументовано, на основі історичних фактів, відстоювати власні погляди на ту чи іншу проблему, формулювати власну думку стосовно різних загальноосвітніх та національних процесів. Освітній компонент орієнтований на розвиток соціальних навичок (soft skills), зокрема розвиває компетентності, що стосуються впровадження Цілей сталого розвитку (системне та критичне мислення, самосвідомість, соціальна відповідальність, уміння взаємодіяти з людьми тощо). Глибоке знання історико-культурного контексту підвищує

загальну ерудицію та конкурентоспроможність майбутнього педагога на ринку праці.

1.2. Мета та завдання освітнього компонента

Мета освітнього компонента «Історія та культура України» полягає у створенні умов для свідомої орієнтації молодшої людини у сучасному суспільстві, формування у неї відповідної активної соціальної та громадської позицій, підвищенні рівня духовної культури, активному включенню в соціально-політичне та економічне життя суспільства та підготовці до майбутньої професійної діяльності.

Завдання освітнього компоненту:

- розуміти історію та закономірності розвитку історії та культури на українських землях;
- окреслити роль та значення окремих видатних постатей українського державотворення та культури в різні історичні періоди;
- розкрити історію соціально-економічних та суспільно-політичних процесів та трансформацій в Україні;
- висвітлити зміст і особливості розвитку матеріальної і духовної культури України та її взаємозв'язок зі світовою культурою;
- розвивати навички роботи з історичними джерелами, науковою і навчальною літературою;
- формувати громадянську позицію, виховувати патріотичні почуття, сприяти усвідомленню національної ідентичності.

1.3. Пререквізити та постреквізити

Пререквізити. Вивчення освітнього компонента базується на матеріалах загальноосвітніх дисциплін «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта» та «Мистецтво», «Основ правознавства», «Основ економіки», «Захисту України» в обсягах шкільного курсу.

Постреквізити. Знання, уміння і навички, здобуті після закінчення вивчення даного освітнього компонента стануть основою для подальшого опанування таких ОК: «Філософія», «Теоретична підготовка БЗВП/ Українознавчі студії», «Теорія та методика музичного виховання», «Методика навчання інтегрованого курсу «Мистецтво»», «Хорознавство», «Виховна робота (пропедевтична практика)», «Комплексна педагогічна практика», «Підсумкова атестація».

1.4. Характеристика освітнього компонента

Інтегральна компетентність

ІК-1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності.

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-6. Здатність до пошуку інформації, її аналізу та критичного оцінювання.

ЗК-7. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК-10. Здатність захищати Батьківщину.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК-3. Здатність формувати і розвивати в здобувачів освіти ключові компетентності і наскрізні вміння, визначені державними стандартами освіти, відповідно концептуальних положень Нової української школи.

Результати навчання:

ПРН згідно з ОПП

ПРН-3. Демонструвати вміння навчати здобувачів освіти державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.

ПРН-6. Знати та усвідомлено сприймати головні ознаки української національної ідентичності; мати навички, необхідні для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

ПРН-18. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності з дотриманням принципів академічної доброчесності та антикорупційної етики, авторського права та цифрової безпеки.

Результати навчання за освітнім компонентом

Результати навчання за освітнім компонентом

У результаті вивчення освітнього компонента здобувачі освіти повинні набути наступних компетентностей:

- знання та розуміння особливостей періодизації історії України, їхні спільні та відмінні риси,
- знання та розуміння культурної спадщини українського народу та шляхи її використання та збереження,
- здатність аналізувати історію та культуру України як окремого народу так і в контексті загальноєвропейської та світової історії та культури;
- здатність здійснювати компаративний аналіз історичних епох;
- здатність екстраполювати окремі історичні події на сучасний історико-політичний процес;
- здатність прогнозувати можливі варіанти майбутнього суспільно-політичного та культурного розвитку України.

2. Зміст освітнього компонента

Змістовий модуль 1. ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ ВІД ДАВНІХ ЦИВІЛІЗАЦІЙ ДО ПОЧАТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО ВІДРОДЖЕННЯ.

Тема 1. Загальні аспекти історико-культурного розвитку України.

Тема 2. Стародавня доба в історії України.

Тема 3. Середньовічна держава Київська Русь.

Тема 4. Галицько-Волинська держава.

Тема 5. Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав

Тема 6. Україна у XIV-XVIII ст.: Козацтво. Національно-визвольна війна.

Тема 7. Козацьке державотворення та становище українських земель у 2-й половині XVII-XVIII ст. Період «Руїни».

Змістовий модуль 2. СУСПІЛЬНО-КУЛЬТУРНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА РОЗВИТОК УКРАЇНИ У XIX-XXI СТ.

Тема 8. Українські землі у складі Російської та Австро-Угорської імперій (XIX ст.).

Тема 9. Україна на початку XX ст.

Тема 10. Національно-демократична революція в Україні 1917-1921рр.

Тема 11. Україна у міжвоєнних 1920-1930-х роках.

Тема 12. Україна в роки Другої світової війни та післявоєнної відбудови.

Тема 13. Незалежна Україна: шлях державотворення.

Тема 14. Україна в умовах російської агресії.

3. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				Форми роботи/ контролю*
	денна форма здобуття вищої освіти				
	усього	у тому числі			
		лекції	семінар	самос.роб	
Змістовий модуль 1. ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ ВІД ДАВНІХ ЦИВІЛІЗАЦІЙ ДО ПОЧАТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО ВІДРОДЖЕННЯ					
Тема 1. Загальні аспекти історико-культурного розвитку України.	4	2		2	УО, ДС, Т, П
Тема 2. Стародавня доба в історії України.	6	2	2	2	ПО, ДС, Т
Тема 3. Середньовічна держава Київська Русь.	9	4	2	3	УО, ДС, П
Тема 4. Галицько-Волинська держава.	6	2		4	УО, ДС, Т, П
Тема 5. Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав	12	4	2	6	УО, ДС, РМГ, П
Тема 6. Україна у XIV-XVIII ст.: Козацтво. Національно-визвольна війна.	12	4		8	ПО, ДС, Т
Тема 7. Козацьке державотворення та становище українських земель у 2-й половині XVII-XVIII ст. Період «Руїни».	6	2	2	2	УО, ДС, РМГ, П
Модульний контроль 1	2		2		МК
Разом за змістовим модулем 1	57	20	10	27	
Змістовий модуль 2. СУСПІЛЬНО-КУЛЬТУРНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА РОЗВИТОК УКРАЇНИ У XIX-XXI СТ.					
Тема 8. Українські землі у складі Російської та Австро-Угорської імперій (XIX ст.).	8	4	2	2	УО, ДС, РМГ
Тема 9. Україна на початку XX ст.	4	2		2	ПО, ДС
Тема 10. Національно-демократична революція в Україні 1917-1921рр.	8	4	2	2	УО, ДС, Т, П
Тема 11. Україна у міжвоєнних 1920-1930-х роках.	6	2		4	ПО, ДС, Т, П
Тема 12. Україна в роки Другої світової війни та післявоєнної відбудови. Розвиток освітньої системи Волині.	12	4	2	6	УО, РМГ, П
Тема 13. Незалежна Україна: шлях державотворення.	12	2	2	8	УО, ДС
Тема 14. Україна в умовах російської агресії.	4	2		2	УО, ДС, РМГ
Модульний контроль 2	2		2		МК
Разом за змістовим модулем 2	56	20	10	26	
Консультації ¹	7				
Усього годин	120	40	20	53	

* Форми роботи/контролю: УО – усне опитування, ПО – письмове опитування, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІЗ – індивідуальне завдання, РМГ – робота в малих групах, КП – командні проекти, П – презентація результатів виконаних завдань та досліджень, МК / КР – модульний контроль / контрольна робота, Р – реферат, Е – есе, АТ – аналіз твору тощо.

¹ Згідно з затвердженим у встановленому порядку графіком.

4. Теми лекційних занять

№ з/п	№ теми	Назва теми	К-ть годин
			денна
Змістовий модуль 1. ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ ВІД ДАВНІХ ЦИВІЛІЗАЦІЙ ДО ПОЧАТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО ВІДРОДЖЕННЯ			
1.	1	Загальна характеристика історичного і культурного поступу України.	2
2.	2	Формування людської цивілізації на території України.	2
3.	3	Середньовічна державна формація: Київська Русь.	2
4.	3	Культурний розвиток Київської Русі.	2
5.	4	Україна-Русь у період політичної роздробленості.	2
6.	5	Особливості приєднання українських земель до Литовської та Польської держави.	2
7.	5	Українські землі в системі державних та релігійних уній.	2
8.	6	Україна за часів козацького гетьманування.	2
9.	6	Національно-визвольна війна другій половині XVI - середині XVII ст. Держава Богдана Хмельницького.	2
10.	7	«Руїна»: причини, перебіг і наслідки для української держави та культури	2
Змістовий модуль 2. СУСПІЛЬНО-КУЛЬТУРНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА РОЗВИТОК УКРАЇНИ У XX-XXI СТ.			
11.	8	Українські землі у складі двох імперій: адміністративний поділ та політичний розвиток.	2
12.	8	Кирило-Мефодіївське братство.	2
13.	9	Україна в Першій світовій війні.	2
14.	10	Українська держава в умовах національно-демократичних змін.	2
15.	10	Культура України в роки революційних змагань на початку XX ст.	2
16.	11	Україна у міжвоєнних 1920-1930-х роках.	2
17.	12	Друга світова війна: окупація, визволення та відбудова України	2
18.	12	Культура України періоду Другої світової війни та періоду повоєнної відбудови	2
19.	13	Політичний та культурний розвиток незалежної України: освітня політика на Волині у контексті суспільно-політичних змін.	2
20.	14	Збройна агресія росії проти України: хід та наслідки.	2
Разом			40

5. Теми семінарських та практичних занять

№ з/п	№ теми	Назва теми	К-ть годин
			денна
Змістовий модуль 1. ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ ВІД ДАВНІХ ЦИВІЛІЗАЦІЙ ДО ПОЧАТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО ВІДРОДЖЕННЯ			
1.	2	Особливості етногенезу українського народу.	2
2.	3	Політичний та культурний розвиток Давньоруської держави	2
3.	5	Польсько-литовська експансія українських земель	2
4.	7	Українське козацьке бароко.	2
5.	Теми 1-7	Модульний контроль 1	2
Змістовий модуль 2. СУСПІЛЬНО-КУЛЬТУРНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА РОЗВИТОК УКРАЇНИ У ХХ-ХХІ СТ.			
5.	8	Суспільні течії Наддніпрянської України та церковнопарафіяльні школи Волині у ХІХст.	2
6.	10	Українська революція: державотворчі та культурно-освітні процеси	2
7.	12	Українська РСР у роки Другої світової війни: нацистський окупаційний режим і рух Опору в Україні.	2
8.	13	Соціально-економічний розвиток і суспільно-політичне життя України в умовах незалежності	2
9.	Теми 8-14	Модульний контроль 1	2
Разом			20

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом

8. Самостійна робота

Навчальний матеріал, передбачений для засвоєння під час самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальними матеріалами, який опрацьовується на навчальних заняттях. Формами контролю є усні опитування, тести, індивідуальні завдання тощо.

Самостійна робота здобувачів освіти включає:

- підготовку до аудиторних занять (лекцій, семінарських, тощо);
- виконання завдань з освітнього компонента впродовж семестру;
- роботу над окремими темами освітніх компонентів, які згідно з робочою програмою освітнього компонента винесені на самостійне опрацювання здобувачами освіти;
- підготовку до всіх видів підсумкового контролю, у тому числі і модульних робіт;
- участь у науково-практичних конференціях, семінарах, конкурсах, олімпіадах тощо;

Теми	Усього год. самостійної роботи / Завдання	Література	Контрольні заходи
Теми 1-4	22 год. Опрацювати літературу та підготуватися до висвітлення й обговорення питань на семінарських заняттях (8 год). Підготуватися до обговорення питань для самоконтролю, опрацювавши рекомендовану літературу (5 год.) Виконати рекомендовані завдання самостійної роботи (<i>аналітичне опрацювання теоретичних понять; порівняльна характеристика історичних подій; робота з історичними джерелами</i>) (7 год.) Підготовка до модульного контролю 1 (2 год.).	Основна: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 9 Допоміжна: 4, 6, 10, 16, 17	усне опитування, робота в малих групах; порівняльна та узагальнююча таблиці; виступ

Теми 5-9	31 год. Зареєструватися та пройти онлайн-курс «Новітня історія України: від початку Другої світової війни до сучасності»*. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:KNU+101+2014_T2 (20 год.). Підготовка та виконання ІЗ (9 год.). Підготовка до модульного контролю 2 (2 год.).	Основна: 1, 2, 4, 7 Допоміжна: 10, 15, 19, 21, 22 Інформаційні ресурси: 13	онлайн-курс: тематичне та фінальне тестування, результат: сертифікат, прогрес (у %); презентація ІЗ
Разом			53 год.

* Передбачено проходження онлайн-курсу «Новітня історія України: від початку Другої світової війни до сучасності» (Prometheus) як елемент неформальної освіти. Зарахування результатів такого навчання здійснюється згідно з Положенням про порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, у Комунальному закладі вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

Критерії оцінювання рекомендованих завдань самостійної роботи

Оцінювання рекомендованих завдань самостійної роботи здійснюється відповідно до визначених критеріїв і передбачає перевірку: повноти розкриття завдання; рівня теоретичних знань; уміння аналізувати та узагальнювати матеріал; здатності формулювати власні аргументовані висновки; використання наукових та історичних джерел; дотримання вимог академічної доброчесності.

Бали	Зміст оцінювання
9	Завдання виконано на високому науковому рівні; зміст розкрито повністю та глибоко; наявний ґрунтовний аналіз, порівняння, узагальнення; сформульовано аргументовані власні висновки; використано наукові джерела.
8	Зміст завдань розкрито повно; присутній аналіз та обґрунтовані висновки; використано джерела; є незначні неточності або неістотні недоліки в оформленні.
7	Матеріал викладено достатньо повно; наявні елементи аналізу; висновки загалом аргументовані; незначні змістові або структурні недоліки.
6	Часткове розкриття змісту; переважає описовий характер; аналіз обмежений; є логічні або змістові неточності.
5	Зміст завдань розкрито поверхово; слабка аргументація; недостатня самостійність; помітні недоліки в структурі роботи.
4	Робота фрагментарна; аналіз відсутній або мінімальний; висновки формальні; значні змістові помилки.
3	Зміст завдань розкрито частково; виклад непослідовний; відсутня системність; недостатня відповідність вимогам.
2	Матеріал майже не відповідає темі; відсутній аналіз; численні помилки; слабка самостійність.
1	Робота має суттєві недоліки; відсутня логіка викладу; мінімальна відповідність завданню.

Критерії оцінювання проходження онлайн-курсу

Оцінювання виконання самостійної роботи (проходження онлайн-курсу) відбувається відповідно до досягнень студента відображених в розділі «Прогрес» та наявності/відсутності Сертифікату про успішне проходження курсу:

- 1 бал – 10-30 % показник Прогресу.
- 2 бали – 31-40 % показник Прогресу.
- 3 бали – 41-50 % показник Прогресу.
- 4 бали – 51-60 % показник Прогресу + наявність Сертифікату.
- 5 балів – 61-70 % показник Прогресу + наявність Сертифікату.

- 6 балів – 71-80 % показник Прогресу + наявність Сертифікату.
- 7 балів – 81-90% показник Прогресу + наявність Сертифікату.
- 8 балів – 91-100% показник Прогресу + наявність Сертифікату.

Індивідуальне завдання

Складовою самостійної роботи здобувача освіти є індивідуальне завдання. Підготовка ІЗ здійснюється на основі опрацьованого матеріалу та зібраної інформації, її аналізу та формулювання висновків. ІЗ оформляється у відповідності з встановленими вимогами.

Завдання виконання індивідуального завдання полягає у міні-дослідженні на задану тему.

В індивідуальній роботі здобувачі освіти повинні показати:

- правильне розуміння поставленого завдання;
- вміння працювати з літературними джерелами;
- висловлювати свої думки стосовно вибраної теми і робити обґрунтовані висновки на основі проведеного дослідження;
- можливість використовувати теоретичні знання, отримані на практичних заняттях, застосовувати сучасні методи дослідження роботи з інформацією.

Тематика, термін виконання і захисту ІЗ доводиться до відома здобувачів освіти не пізніше 3-го тижня від початку семестру.

Тематика ІЗ

1. Проаналізувати, як події Голодомору 1932–1933 років відображено в літературі, мистецтві та колективній пам'яті українського суспільства.
2. Дослідіть культурні зміни після 1991 р.: як формувалася сучасна українська ідентичність?
3. Здійсніть комплексний аналіз впливу української діаспори ХХ століття на збереження та популяризацію національної культури за кордоном.
4. Дослідити вплив сучасної війни росії проти України на культурну ідентичність та творчість українців.
5. Здійсніть комплексний аналіз культури, мистецтва і мови як інструментів спротиву російській агресії.
6. Дослідіть випадки руйнування культурної спадщини в Україні під час війни та проаналізуйте їхній вплив на національну пам'ять.
7. Дослідіть роль музеїв, бібліотек та архівів у захисті та збереженні культурних цінностей під час війни та проаналізуйте ефективність цих заходів.
8. Проаналізуйте відображення війни та культурного геноциду в сучасному українському мистецтві (література, живопис, музика, кіно) та оцініть їхній вплив на формування національної ідентичності.
9. Дослідіть героїчні вчинки українських захисників під час сучасної війни та проаналізуйте їхній вплив на формування національної гідності.
10. Проаналізуйте роль громадських ініціатив і волонтерського руху у підтримці української армії та населення під час війни.
11. Дослідіть історії окремих міст чи громад, які стали символами мужності та гідності України під час воєнних дій, та проаналізуйте їхній приклад для майбутніх поколінь.

Критерії оцінювання індивідуального завдання

Критерій	Зміст оцінювання	Бали	
Науково-дослідницький підхід	Визначення мети, завдань, об'єкта, предмета; обґрунтованість методів дослідження.	1	логічно сформульована мета й завдання, дослідницький підхід простежується чітко.
		0,5	мета сформульована, але завдання або методи описані поверхово.
		0	відсутній елемент дослідницької роботи.
Робота з джерелами та літературою	Обсяг, різноманітність і якість використаних джерел (історичні документи, наукові статті,	1	використано різнотипні достовірні джерела, є критичний аналіз.
		0,5	обмежена кількість джерел або поверховий аналіз.

	електронні ресурси	0	посилання відсутні або недостовірні.
Змістовність і глибина аналізу	Ступінь розкриття теми, логіка викладу, власні висновки	1	тема розкрита повно, аналіз аргументований, присутній власний погляд.
		0,5	виклад описовий, висновки узагальнені.
		0	робота поверхова, без аналізу.
Культура письма й оформлення	Відповідність академічним вимогам: структура, цитування, мова, грамотність, оформлення посилань	1	логічна структура, без помилок, правильне оформлення джерел.
		0,5	незначні відхилення у стилі чи структурі.
		0	відсутня структура, численні помилки.
Творчий підхід і самостійність	Оригінальність виконання, уміння узагальнювати, порівнювати, робити власні висновки	1	робота виразно авторська, є власні інтерпретації.
		0,5	частково самостійна, спостерігається шаблонність.
		0	відсутня індивідуальність або виявлено запозичення.

9. Методи навчання

1. Методи організації та здійснення навчальної діяльності:

1) за джерелом інформації: словесні: лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація, Zoom ін.), пояснення, розповідь, бесіда; наочні: ілюстрація, демонстрація; практичні: робота з історичними джерелами.

2) за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) за ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) за ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом науково-педагогічного працівника; самостійна робота здобувачів освіти: з навчальними матеріалами.

5) інтерактивні методи навчання, методи розвитку критичного мислення.

2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчальної діяльності: навчальні дискусії, створення ситуації пізнавальної новизни, створення ситуації зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

10. Форми контролю знань та критерії оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F). Згідно з п. 2.1. Положення про порядок оцінювання знань здобувачів освіти в умовах кредитно-трансферної системи організації освітнього процесу оцінювання академічних досягнень здобувачів освіти здійснюється під час міжсесійного (поточного та модульного) та підсумкового (семестрового) контролю знань.

Поточний контроль здійснюється з метою оцінювання якості роботи здобувача освіти впродовж семестру під час проведення семінарських занять, а також для перевірки якості самостійної роботи здобувачів освіти. Поточний контроль може проводитися у формі усного чи письмового опитування або експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях тощо, виступів здобувачів освіти при обговоренні питань на семінарських заняттях, а також у формі комп'ютерного тестування тощо.

Модульний контроль знань здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт. Модульний контроль здійснюється на останньому в поточному змістовому модулі практичному занятті.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі **екзамену**. Екзамен передбачає відповіді на питання, в яких здобувачі освіти повинні продемонструвати знання та

сформулювати на їх основі розуміння проблематики курсу, а також отримані компетентності.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою з таким розподілом балів: 70 балів – поточний контроль, 30 балів – модульний контроль, який анулюється, коли здобувач освіти іде на підсумковий (семестровий) контроль (30 балів). Якщо підсумкова оцінка (бали) з освітнього компонента за результатами поточного та модульного контролю становить не менше 60 балів, то, за згодою здобувача освіти, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з освітнього компонента.

Остаточною оцінкою з освітнього компонента за семестр, яка вноситься до залікової відомості, є підсумкова оцінка, що складається з балів міжсесійного та підсумкового контролю.

Схема нарахування балів з освітнього компонента

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання	
Поточний контроль	Робота на семінарських заняттях: - доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення освітнього компонента; - усне опитування, тестування, вирішення практичних завдань; - участь у навчальній дискусії; - обговоренні дискусійного завдання тощо	Максимальна кількість балів з кожного семінару – 6	
	<i>За роботу на семінарських заняттях здобувач максимально може отримати - 48 балів</i>		
	Самостійна робота. Виконання завдань самостійної роботи включає: - опрацювання рекомендованої літератури; - підготовка до висвітлення й обговорення питань на семінарських заняттях; - підготовка та виконання практичних завдань (робота з історичними джерелами, дискусійні питання, питання для самоконтролю). - виконання рекомендованих завдань самостійної роботи, ІЗ; - проходження онлайн-курсу тощо	Максимальна кількість балів за СР – 17	Максимальна кількість балів за ІЗ – 5
<i>За результатами виконання завдань СР здобувач максимально може отримати – 22 бали.</i>			
Модульний контроль	Модульний контроль 1	15 балів	30 балів
	Модульний контроль 2	15 балів	
Якщо підсумкова оцінка (бали) з освітнього компонента за результатами поточного та модульного контролю становить не менше 60 балів , то, за згодою здобувача освіти, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з освітнього компонента.			
Якщо здобувач освіти вирішив підвищити свою успішність на екзамені, то бали, набрані здобувачем освіти за результатами модульного контролю, анулюються .			
В шкалі оцінювання здійснено розподіл 100 балів: 70 – поточний контроль, 30 – модульний контроль, який анулюється, коли здобувач освіти іде на екзамен (30 балів) .			
Підсумковий контроль (Екзамен)	Екзамен проходить усно	Максимальна кількість балів – 30	

За роботу на семінарських заняттях бали розподіляються таким чином:

Бал	Критерії оцінювання знань здобувача освіти на семінарському занятті		
	Характер пізнавальної діяльності	Структура відповіді	Характер відповіді
Мінімальна кількість – 0-1	Репродуктивне відтворення начального матеріалу у вигляді доповнення до відповіді студентів	Зачитує виклад матеріалу за лекцією	Відповідь ситуативно усвідомлена
Нижче середньої – 3-2	Репродукція основних понять, категорій, принципів і закономірностей. Роз'яснення переважної кількості позицій	Зачитує визначення за лекцією (або з словника). Зачитує виклад матеріалу за лекцією та підручниками.	Відповідь усвідомлена, з наведенням власних прикладів
Вище середньої – 4-5	Наведення власних прикладів щодо застосування розкритих проблем	Чітка структурована відповідь за попередньо підготовленим планом та детальним описом його позицій, використання додаткових джерел	Повне та ґрунтовне висвітлення проблеми, узагальнення викладеного у вигляді чіткого переліку позицій
Максимальна кількість – 6	Представлення власної моделі, схеми, віртуального проекту тощо	Власний мотивований, обґрунтований та відмінний від традиційного варіант відповіді	Повне та ґрунтовне висвітлення проблеми із застосуванням нетрадиційних форм викладу

Перелік питань для модульного/семестрового контролю

Питання для модульного/семестрового контролю визначені за трьома рівнями: *перший рівень* – репродуктивний, що вимагає від здобувача освіти знань основних понять категоріального апарату та вміння їх застосовувати для виконання елементарних завдань; *другий рівень* – репродуктивно-творчий, що потребує самостійного пошуку, аналізу літератури з метою її застосування при виконанні певного завдання; *третій рівень* – творчо-пошуковий, що передбачає самостійне розв'язання індивідуальних завдань (переважно творчого характеру).

Варіант модульної контрольної роботи містить три запитання, по одному запитанню з кожного рівня.

Модульний контроль 1

Перший рівень (відповіді на запитання цього рівня оцінюються максимальною кількістю – 3 бали).

1. Назвіть головні особливості трипільської культури.
2. Визначте яка річка була політичним та економічним центром Київської Русі, і чому?
3. Назвіть хто був першим князем Київської Русі та його внесок у формування держави?
4. Визначте у якому році відбулося хрещення Русі та назвіть наслідки?
5. Назвіть столицю Галицько-Волинської держави та опишіть її роль у міжнародних відносинах.
6. Вкажіть три основні племена, що населяли територію України у ранньому середньовіччі та визначте їх провідну діяльність.
7. Назвіть рік заснування Києво-Могилянської академії і її головну освітню мету.
8. Назвіть трьох гетьманів Війська Запорізького та по одному важливому факту про кожного.
9. Який договір 1667 року закріпив поділ України, і які українські території були віддані москові.

10. Вкажіть роки поділів Речі Посполитої та території України, що перейшли до складу російської імперії.
11. Назвіть основні види господарства на території Київської Русі та їх значення для економіки.
12. Визначте хто очолював повстання під проводом Богдана Хмельницького та результат цього повстання.
13. Вкажіть землі, що належали українцям у складі Австро-Угорської імперії, їх культурне значення.
14. Назвіть перший український літопис і його основне історичне значення.
15. Вкажіть хронологічні та територіальні межі існування Литовсько-Руського князівства.

Другий рівень (відповіді на запитання цього рівня оцінюються максимальною кількістю – 5 балів)

1. Поясніть, як хрещення Русі вплинуло на соціальну структуру та розвиток освіти у Київській Русі.
2. Порівняйте політичний устрій Київської Русі та Галицько-Волинської держави з акцентом на роль князя і дружини.
3. Які чинники сприяли розвитку міст у Київській Русі, і як вони впливали на зовнішню торгівлю.
4. Проаналізуйте роль князя Володимира у формуванні державності та релігійної єдності.
5. Обґрунтуйте як монгольська навала вплинула на соціально-економічний розвиток українських земель.
6. Поясніть причини підписання Переяславської угоди та її довгострокові наслідки для автономії України.
7. Вкажіть основні наслідки національно-визвольних повстань XVII століття для становлення козацької державності.
8. Порівняйте соціальний устрій українських земель під Польщею та Росією з погляду селянства і шляхти.
9. Проаналізуйте відмінності у культурній політиці Австро-Угорщини та Росії щодо українців у XVIII–XIX ст..
10. Поясніть роль козацтва у формуванні національної самосвідомості та військових традицій.
11. Обґрунтуйте чому Львів став культурним центром українців під Австро-Угорщиною .
12. Обґрунтуйте як реформаторська діяльність Катерини II вплинула на права та обов'язки українського селянства та дворянства.
13. Поясніть роль Києво-Могилянської академії у формуванні освіченого шару суспільства та духовенства.
14. Проаналізуйте яким чином поділи Речі Посполитої вплинули на політичну карту Східної Європи.
15. Проаналізуйте, яким чином історичні події сприяли розвитку або занепаду української мови та літератури.

Третій рівень (максимальна кількість балів за виконання завдання цього рівня – 7 балів).

1. Проаналізуйте, як географічне положення Київської Русі впливало на її зовнішню політику та торгівні зв'язки з Європою та Сходом.
2. Порівняйте причини занепаду Київської Русі та Галицько-Волинської держави з урахуванням внутрішніх і зовнішніх факторів.
3. Оцініть значення національно-визвольних рухів XVII століття для формування української державності і сучасної ідентичності.
4. Проведіть аналіз взаємин козацтва з Польщею та Росією у XVII столітті і їх політичні наслідки.
5. Визначте як культурні та архітектурні здобутки Київської Русі мали довготривалий вплив на українську культуру.
6. Проаналізуйте економічний розвиток українських земель у складі Австро-Угорщини та Російської імперії, враховуючи промисловість, сільське господарство та торгівлю.

7. Оцініть роль освітніх і релігійних інституцій у збереженні української ідентичності під час іноземного панування.
8. Порівняйте політичні та соціальні наслідки поділів Польщі для українських земель під владою Росії та Австро-Угорщини.
9. Проаналізуйте вплив реформ Російської імперії (економічних, адміністративних, освітніх) на життя українського населення.
10. Оцініть значення гетьманської влади для розвитку автономії українських земель у XVII–XVIII століттях.
11. Обґрунтуйте як культурні контакти з європейськими державами впливали на освіту та мистецтво в українських містах.
12. Проаналізуйте, як історичні твори XVII–XVIII ст. формували колективну пам'ять про козацтво та українську державність.
13. Визначте, які історичні події найбільше вплинули на формування національної самосвідомості українців у період ранньомодерної доби.
14. Оцініть роль українських земель у стратегічних планах Австро-Угорської та Російської імперій у контексті міжнародної політики.
15. Проведіть порівняльний аналіз розвитку української культури в умовах польського, австрійського та російського панування, вказавши ключові відмінності та наслідки.

Модульний контроль №2

Перший рівень (відповіді на запитання цього рівня оцінюються максимальною кількістю – 3 бали).

1. Вкажіть дату Першої світової війни і зазначте які українські землі були безпосередньо залучені до бойових дій.
2. Визначте хто очолював Центральну Раду і яку політичну платформу вона представляла.
3. Назвіть які території входили до складу ЗУНР і які міжнародні держави впливали на її легітимізацію?
4. Назвіть основні політичні партії України у 1917–1918 рр. та визначте їхні ключові відмінності у підході до державності.
5. Вкажіть коли відбулося проголошення УНР та які міжнародні фактори на це вплинули.
6. Визначте які події призвели до розпаду російської імперії та створення Української держави.
7. Назвіть хто очолював Українську Державу у 1918 році, і яку політику проводив щодо Центральної Ради.
8. Визначте у якому році Україна увійшла до складу СРСР, назвіть умови входження.
9. Назвіть етапи колективізації в Україні і поясніть її соціально-економічний вплив.
10. Опишіть особливості Голодомору 1932–1933 рр., і які фактори сприяли його масштабності.
11. Визначте хто очолював УПА та основні цілі організації.
12. Визначте роль України у Другій світовій війні, і як це вплинуло на її території.
13. Визначте причини розпаду СРСР.
14. Коли і за яких умов Україна проголосила незалежність у 1991 році?
15. У якому році розпочалася російсько-українська війна, і які події передували її початку?

Другий рівень (відповіді на запитання цього рівня оцінюються максимальною кількістю – 5 балів)

1. Проаналізуйте причини виникнення Центральної Ради і поясніть, як соціальні та національні фактори вплинули на її створення.
2. Визначте які внутрішні та зовнішні фактори сприяли проголошенню УНР у 1917 році.
3. Порівняйте політику гетьмана Скоропадського і Директорії щодо земельного та національного питань.
4. Проаналізуйте причини поразки ЗУНР у 1919 році та роль міжнародного фактору у цій події.
5. Обґрунтуйте культурне значення «Розстріляного відродження».

6. Обґрунтуйте вплив Голодомору на демографічну структуру України та культурну спадщину.
7. Порівняйте діяльність ОУН та УПА у боротьбі проти нацистської та радянської влади, визначте їхні стратегії та ефективність.
8. Проаналізуйте роль України у Другій світовій війні як фронтової та тилової території.
9. Які чинники сприяли проголошенню незалежності України у 1991 році і як впливали міжнародні обставини?
10. Поясніть, як Чорнобильська катастрофа вплинула на політичну і соціальну свідомість населення.
11. Розгляньте причини та наслідки Помаранчевої революції з точки зору внутрішньої політики та міжнародного контексту.
12. Проаналізуйте причини та наслідки Євромайдану 2013–2014 рр. для української державності та зовнішньої політики.
13. Проаналізуйте, причини початку російсько-української війни 2014 р.
14. Порівняйте характер і масштаби військових дій у 2014–2015 та 2022 роках, звертаючи увагу на тактику та залучення міжнародних сил.
15. Поясніть, чому культурна пам'ять відіграє важливу роль у національному самоусвідомленні.

Третій рівень (максимальна кількість балів за виконання завдання цього рівня – 7 балів).

1. Оцініть роль Центральної Ради у формуванні української державності, враховуючи її політичні помилки та досягнення.
2. Порівняйте, культурний розвиток України до і після Другої світової війни.
3. Обґрунтуйте, чи можна вважати УНР історичним прецедентом сучасної незалежності України.
4. Проаналізуйте, як радянська політика щодо України (колективізація, Голодомор, репресії) вплинула на формування національної свідомості.
5. Оцініть стратегічні та тактичні рішення ОУН-УПА під час Другої світової війни.
6. Поміркуйте наскільки Голодомор був наслідком цілеспрямованої політики радянської влади, і як це оцінюється сучасною історіографією.
7. Проаналізуйте роль України у глобальному контексті Другої світової війни і її вплив на міжнародну політику після 1945 року.
8. Обґрунтуйте, чи сприяла Чорнобильська катастрофа падінню СРСР і зміцненню української національної ідентичності.
9. Оцініть значення Помаранчевої революції для розвитку демократії в Україні та її зовнішньополітичного іміджу.
10. Обґрунтуйте, які уроки Революції Гідності актуальні сьогодні.
11. Проаналізуйте міжнародну реакцію на початок війни 2014 року і її вплив на конфлікт.
12. Оцініть ефективність військових та політичних стратегій України у 2022 році у контексті оборони території та міжнародної підтримки.
13. Проаналізуйте наскільки сучасна Російсько-українська війна змінила геополітичну ситуацію у Європі та світі.
14. Обґрунтуйте вплив війни на формування національної ідентичності сучасної України та її культурного розвитку.
15. Спрогнозуйте, роль культури у відновленні територій після війни.

Критерії оцінювання модульного/семестрового контролю

Вид завдання	Бали	Критерії оцінки
Перший рівень	3	Здобувач освіти володіє матеріалом в повному обсязі. Відповідь на питання сформульовано в термінах освітнього компонента, викладено науковою мовою.
	2	Здобувач освіти загалом володіє навчальним матеріалом, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки
	1-0	Здобувач освіти частково володіє навчальним матеріалом або не володіє навчальним матеріалом

Другий рівень	5	Здобувач освіти володіє матеріалом в повному обсязі; аргументовано його викладає; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичного питання; демонструє авторську позицію здобувача освіти
	4-3	Самостійно викладає основний зміст навчального матеріалу, але без глибокого всебічного аналізу
	2	Здобувач освіти не в змозі ґрунтовно викласти зміст питання, допускаючи при цьому суттєві помилки
	1-0	Здобувач вищої освіти не в змозі викласти зміст питання, не володіє ключовими поняттями, не володіє навчальним матеріалом
Третій рівень	7	Здобувач освіти дав повну, інноваційно орієнтовану, креативну, вичерпну відповідь, яка складається з: правильного вибору алгоритму вирішення завдання; структурованого викладу матеріалу теоретичної частини завдання; ґрунтовних висновків; авторське бачення проблеми та її практичне вирішення
	6-5	Здобувач освіти розуміє суть завдання, наявна особистісна позиція студента. Відповіді властиві інноваційність і креативність у вирішенні практичного завдання. Містить деякі помилки у виборі алгоритму вирішення завдання
	4-3	Здобувач освіти розуміє сутність проблеми, знає алгоритм її розв'язання. Містить суттєві помилки у виборі та реалізації алгоритму вирішення завдання; відсутня авторська позиція; містить грубі помилки й не має пояснень і висновків
	2-0	Здобувач освіти не розуміє або не повністю розуміє завдання; не в змозі його виконати; виконав завдання частково або й повністю неправильно (виконав менш ніж 20% завдання)

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

ЗМ1						ЗМ2						(ПК+СР+МК) / Підсумковий контроль (Е)	
T ₂	T ₃	T ₅	T ₇	T.1-T.7	МК1	T ₈	T ₁₀	T ₁₂	T ₁₃	T. 8-T.14	МК2		
С	С	С	С	СР	П	С	С	С	С	ІЗ	СР		П
6	6	6	6	9	15	6	6	6	6	5	8	15	100

Умовні позначення: С – семінарське заняття, П – практичне заняття, СР – самостійна робота, МК – модульний контроль, ІЗ – індивідуальне завдання, Е – екзамен; ПК – поточний контроль.

В шкалі оцінювання здійснено розподіл 100 балів: 70 – поточний контроль, 30 – модульний контроль, який анулюється, коли здобувач освіти іде на підсумковий (екзамен) контроль (30 балів).

Шкала оцінювання

100-бальна шкала	шкала ЄКТС	оцінка за національною системою
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
74–81	C	
64–73	D	задовільно
60–63	E	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента
------	---	---

11. Політики курсу

11.1. Політика щодо відвідування

Здобувач освіти повинен відвідувати всі види занять, передбачені навчальним планом, згідно з розкладом. Графік консультацій із освітнього компонента оприлюднений на інформаційному стенді кафедри природничо-математичної, світоглядної освіти та інформаційних технологій. У разі відсутності здобувача на занятті він зобов'язаний його відпрацювати.

11.2. Політика щодо академічної доброчесності

Здобувач освіти повинен самостійно виконати всі завдання семінарських робіт та самостійного опрацювання, а, у випадку запозичень інформації, зобов'язаний коректно її відображати з посилання на першоджерело. Використання будь-яких джерел інформації під час проведення підсумкового контролю заборонено.

Використання інструментів штучного інтелекту в освітній діяльності здійснюється у межах вимог академічної доброчесності та відповідно до Політик впровадження та використання ШІ в Коледжі. Здобувач освіти зобов'язаний використовувати технології штучного інтелекту відповідально, прозоро та етично, з обов'язковим дотриманням принципів академічної доброчесності.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

11.3. Політика щодо дотримання термінів виконання завдань

Здобувач освіти повинен вчасно виконати всі завдання семінарських занять робіт у терміни, які встановлює викладач. Індивідуальну роботу здобувач освіти виконує самостійно, відповідно до методичних вказівок та визначених викладачем завдань і термінів. У випадку відсутності здобувача освіти на занятті з об'єктивних причин (хвороба, заява по поважній причині) термін здачі робіт може бути змінений. До підсумкової форми контролю здобувач освіти має відпрацювати пропущені заняття та здати усі теми. Ліквідація заборгованості відбувається під час проведення консультацій з освітнього компонента за графіком, визначеним викладачем.

11.4. Політика щодо визнання результатів неформальної освіти

Якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній (курси, семінари, тренінги, стажування) чи інформальній освіті і їх тематика, обсяг вивчення та зміст відповідають освітньому компоненту в цілому або його окремому розділу, змістовому модулю, темі (темам), що передбачені робочою програмою освітнього компонента, і проходження яких підтверджено документально (сертифікат, свідоцтво тощо), то зарахування результатів такого навчання здійснюється згідно з Положенням про порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, у Комунальному закладі вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

11.5. Політика щодо перезарахування попередньо здобутих результатів навчання.

Перезарахування результатів навчання з освітнього компонента «Історія та культура України» здобувачам освіти освітньо-професійної програми «Середня освіта (Музичне мистецтво)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які вступили на основі диплома фахового молодшого бакалавра, здійснюється відповідно до чинного законодавства України та Положення про визнання та перезарахування кредитів ЄКТС у Комунальному закладі вищої

освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради із дотриманням принципу наступності освіти та оптимізації освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти.

Підставою для перезарахування результатів навчання є висновок Комісії з визнання та перезарахування кредитів ЄКТС, підготовлений за результатами експертизи додатка до диплома про попередню освіту, обсягу та рівня здобутих програмних результатів навчання.

Згідно з рішенням кафедри природничо-математичної, світоглядної освіти та інформаційних технологій (протокол № 9 від 26.06.2025) за освітнім компонентом передбачено часткове перезарахування попередньо здобутих результатів навчання в обсязі 1 кредиту ЄКТС.

Часткове перезарахування застосовується у випадку неповного рівня раніше досягнутих результатів навчання програмним результатам освітньо-професійної програми ОС бакалавр. Відтак викладачем освітнього компонента можуть бути зараховані окремі теми, змістові модулі та/або інші види навчальної діяльності, що підтверджують рівень сформованості компетентностей передбачених освітньо-професійною програмою.

Результати навчання, які не підтверджують повної відповідності вимогам освітньо-професійної програми, підлягають подальшому опануванню в межах вивчення освітнього компонента з обов'язковим проходженням визначених робочою програмою форм поточного та підсумкового контролю.

12. Рекомендована література

Основна

1. Бакалець О. А. Історія України з найдавніших часів до початку ХХІ століття. Львів: «Магнолія-2006», 2024. 597 с.
2. Бойко О. Д. Історія України: підручник, 9-е вид., допов. Київ : ВЦ «Академія». 2023. 560 с.
3. Бойко О. Д. Новітня історія України (2014–2023 рр.) : навч. посіб. 2-е вид., допов. Київ : ВЦ «Академія». 2023. 224 с.
4. Грушевський М. Ілюстрована історія України. Київ: «Наукова думка», 2020. 720 с.
5. Історія та культура України: навчальний посібник / упоряд. : П.О. Бідзіля, С.С. Дідик, К.А. Касаткіна. Запоріжжя: ЗДМУ, 2020. 156 с.
6. Земерова Т. Історія України. Таблиці та схеми. Тернопіль: Підручники і посібники, 2022. 480 с.
7. Кордон М.В. Історія української культури. Київ. Просвіта, 2021. 584 с
8. Лазарович М. Історія та культура України: підручник. Тернопіль: ЗУНУ. 2023. 731 с.
9. Мицик Ю., Бажан О., Власов В. Історія України. 3-є вид. доповнене і перероблене. Київ, 2022.
10. Турченко Ф.Г., Каганов Ю.О., Турченко Г.Ф. Історія України. Київ: «Гельветика» 2021, 368 с
11. Хома І. Я. Історія української культури. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2020. 356 с.
12. Про затвердження Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України : Постанова Кабінету Міністрів України від 30 червня 2021 року №673. URL: <http://surl.li/aeljc>.

Допоміжна

1. Блек Дж. Історія світу від найдавніших часів до сьогодення / пер. з англ. О. Буйвола. Харків : Віват. 2023. 256 с.
2. Брати Капранови. Мальована історія Незалежної України. Київ : Генеза. 2022. 80 с.
3. Вятрович В. Наша столітня. Короткі нариси про довгу війну. Київ, Ранок, 2023. 256 с.
4. Галів, М. Ільницький, В. Характер сучасної російсько-української війни (2014 – 2023): вітчизняний історіографічний дискурс. Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія Історія, 13/55, 47–73.
5. Голя Г. М. Вітчизняна історіографія проблеми учительських кадрів церковнопарафіяльних шкіл. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. Видавничий дім «Гельветика», Вип.4, 2021. С. 106-113.
6. Голя Г. М., Галан О.М. Історія Луцького педагогічного коледжу як джерело педагогічного краєзнавства. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. Видавничий дім «Гельветика. »2022. № 4. С. 65-74.

7. Голя Г. М. Досвід Луцького педагогічного училища у підготовці вчителів Волині (1944-1952). *Інноватика у вихованні*. Рівне: РДГУ, 2023.. №17, С.341-348.
8. Голя Г. М., Сиротюк Н.М. Комфортне освітнє середовище у закладах освіти: дизайн оформлення та особливості формування патріотичного осередку. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. 2022. № 3. С.112-118.
9. Голя Г. М., Хомярчук А. П. Формування національно-патріотичних цінностей у майбутніх учителів крізь призму історико-мистецької спадщини. *Молодь і ринок*. №10 (230), 2024.С. 149-155.
10. Грицак Я. Подолати минуле. Глобальна історія України. Київ: «Портал», 2022.432 с.
11. Денисенко Н.Г., Ковальчук І.Л., Чемерис І.В., Казмірчук О.А., Голя Г.М. Формування патріотизму та громадянсько ї свідомості майбутніх педагогів у процесі вивчення фахових методик. *Інноваційна педагогіка*. Видавничий дім «Гельветика» Випуск 81. Том 1. 2025. С.63- 68
12. Денисенко, Н. Г., Смолюк, А. І., Голя, Г. М., Чемерис, І. В., Казмірчук, О. А. Модель формування національної ідентичності та патріотизму в професійній підготовці майбутніх педагогів. *Педагогічна Академія: наукові записки*, № 17 (2025).
13. Історія Криму першої половини ХХ ст. Нариси. Навчальний посібник. / Цалик С. М., Мокрогуз О. П., Волошенюк О. В. / За редакцією Волошенюк О. В., Іванова В. Ф., Євтушенко Р. І. Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2020. 66 с.
14. Історія України від найдавніших часів до сьогодення. Збірник документів та матеріалів / за заг. ред. А. Коцура, Н. Терес. Київ; Чернівці: Книги – ХХІ, 2018. 1100 с
15. Історія української культури. Від стародавніх часів до ХІХ століття. Ілюстрована хрестоматія. Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. 320 с.
16. Історія української культури: комплекс навчально-методичного забезпечення./ уклад.: С.О. Костилева, С.Ю. Боева, А.І. Махінько. Київ: НТУУ «КПІ», 2023
17. Історія української культури: навч. посіб. / О. Ю. Павлова, Т. Ф. Мельничук, І. В. Грищенко; за ред. О. Ю. Павлової. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 340 с.
18. Історія української культури: підручник / В.А. Качкан, О.Б. Величко, Н.М. Божко та ін. 4-е видання. Видавництво: Київ. ВСВ «Медицина». 2021. 368 с
19. Кіпіані В. Війна двох правд. Поляки та українці у кривавому ХХ столітті. Київ: Віват, 2019. 320с.
20. Маєвський О., Мержиєвська В., Цеунов І., Шаповал Ю., Житня-Кебас Д. Навігатор з історії України. Світові війни. Київ : Портал. 2022. 299 с.
21. Мицик. Ю. Від трипільців до кіборгів. Київ, «Кліо», 2020. 288 с.
22. Плохій С. Брама Європи: Історія України від скіфських воєн до незалежності. Посібник. Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2022. 512 с. 9.
23. Плохій С. Російсько-українська війна: повернення історії. Харків: КСД, 2023
24. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
25. Сергійчук В. Нариси з історії України. Київ. 2022. 158 с
26. Смолюк, А., Денисенко, Н., Голя, Г., Подолук, С. (2025). Формування національної ідентичності майбутніх учителів Нової української школи в освітньому процесі педагогічного коледжу. *Acta Paedagogica Volynienses*, 2, С. 113–123
27. Україна у Другій світовій. Календар війни / Національний музей історії України у Другій світовій війні. Меморіальний комплекс. Київ, 2025. 176 с.
28. Українська історія в кінофільмах: посібник для вчителя / За редакцією Волошенюк О. В., Іванова В.Ф. Київ : ЦВП, АУП, 2018. 57 с.
29. Шиманська А., Шиманський А. 501 факт, який треба знати з... історії України. Львів : Видавництво Старого Лева. 2023. 256 с.

Інформаційні ресурси

1. Історія України. Частина перша. URL: <http://www.youtube.com/watch?v=TFdPOErzV60>
2. Історія України. Частина друга. URL: <http://www.youtube.com/watch?v=oOFE2h8uPqE&feature=fvwr>
3. «Ізборник» – Історія України ІХ-ХVІІІ ст. Першоджерела та інтерпретації. URL:www.litopys

4. Інститут історії України Національної академії наук України;
5. Національний музей історії України у Другій світовій війні;
6. Громадський проєкт «ЛІКБЕЗ. Історичний фронт»;
7. «Історія без міфів»
8. Національний музей історії України у Другій світовій війні.
9. «Історія з Братами Капрановими» імені Т. Г. Шевченка;
10. Історико-просвітній проєкт «Портал».
11. Український Інтерес. URL: <https://uain.press/>
12. Хроніки Любарта. URL: <https://www.hroniky.com/>
13. Prometheus. URI: <https://prometheus.org.ua/>

Викладач Галина ГОЛЯ